

Oponentský posudek bakalářské diplomové práce

Ústav jazyků, FEKT VUT v Brně
obor: Angličtina v elektrotechnice a informatice
autor a název práce: **Tomáš Rajsigl: Komentovaný překlad**

Diplomant si za téma své bakalářské práce vybral komentovaný překlad čtyř textů z časopisu *Energo* vydávaného společností Siemens v Brně. Tomáš Rajsigl klade styl překládaných textů někde mezi odborný a populárně odborný jazyk (36). Zde je možné mít první výtku, neboť komunikační zaměření celého časopisu spatřuji někde mezi public relations, reklamou a informační brožurou pro zákazníky (tomu napovídá i to, že časopis připravuje reklamní společnost, jak diplomant sám uvádí). Z hlediska teorie ekvivalence to nepředstavuje až takový problém, pokud bychom chtěli využít třeba překladovou teorii skoposu, potom by nerozpoznání komunikačního určení výchozího textu mohlo mít závažné důsledky i pro překlad do cílového jazyka.

Bohužel se chyby nevyhnuly ani dalším částem analytické části práce. Na s. 39. např. diplomant uvádí dvojici vět „Overload can damage electrical equipment“ a „Elektrické vybavení může být poškozeno přetížením“ jako příklad rozdílné výstavby vět z hlediska FSP. Domnívám se, že větší dopad na pořadí slov má v daném případě gramatika, konkrétně rozdíl mezi aktivní a pasivní vazbou, což jasně vyplývá z překladu „Electrical equipment can be damaged by overload“.

Nejméně přesvědčivý je z tohoto hlediska samotný závěr práce (51-2), kde diplomant používá věty, které nedávají přílišný smysl: „Translation theory is a complex topic tackled by many professionals, so having a collection of rules and governing principles was of tremendous help when working on this thesis“ (51), využívá žurnalistická klišé: „demands of the modern world“ (ibid.), nebo konstatuje své závěry velmi nejasně: „our mother tongue and lingua franca fortunately cope well with each other“ (ibid.).

Na druhou stranu je nutné konstatovat, že samotný překlad z češtiny do angličtiny je proveden relativně dobře a nebrání srozumitelnosti. Vyskytují se v něm především chyby, které diplomant páchá i ve svém vlastním textu, přičemž největší problém představuje použití členů, ang. předložkové vazby, občas se objeví syntaktické chyby jako anakolut či zeugma.

V úvodní či teoretické části práce se zabývá diplomant jazykovými prostředky, jejichž překlad může představovat problém, přičemž konstruuje jisté teoretické východisko, na jehož základě dále pracuje. Bohužel některé informace jsou z tohoto pohledu neúčelné – není například jasné, proč zmiňovat problematiku strojového či počítačového překladu. Nesouhlasím například s (nereflektovanými či neuvědomovanými) politickými důsledky, které s sebou některá tvrzení nesou: „translation [...] is vital for globalization and creating more equal world, where the free flow of information is possible“ (12), kde je „překlad“ použit jako nástroj komodifikace informace v jakémisi neoliberálním kapitalistickém duchu.

Obecně řečeno diplomant sice vykazuje obeznamenost s relevantními teoriemi, stejně jako pojmenovává relativně suverénně problematické oblasti gramatiky, které vstupují do hry v překladatelském procesu, ale aplikace těchto poznatků, stejně jako vzájemné propojení teoretických informací navzájem už příliš jistě nepůsobí.

S tím souvisí i má otázka k obhajobě:

Zakládá-li podle Sapir-Whorfovy teorie jazyk, když už ne celý nový svět, potom alespoň jedinečnou kognitivní strukturu, nakolik smysluplně lze ve vztahu k překladu mezi jazyky hovořit o teorii ekvivalence?

Práci navrhuji k obhajobě a hodnotím jako **DOBROU**.

Mgr. Miroslav Kotásek, Ph.D.